

Megjelent Ritter József Téglaporos a kalapom című könyve, amelyben a paksi téglagyár 120 éves történetét dolgozza fel. Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?

17. oldal

Paksi Hírnök

XXX. évf. 6. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2021. március 26.

Fotó: Szép Zsóka

PAKSI HANGULATOK Húsvétra várva

Márciusi egyéni döntések testületi hatáskörben

Az óvodai beíratás rendjéről, új fejlesztési terület kijelöléséről, a Mezőföldvíz Kft. ázsios tőkeemeléséről, valamint a bérletrendszer és a helyi szociális rendelet módosításáról is határozott a képviselő-testület feladat- és hatáskörében eljárva Szabó Péter polgármester március 17-én. A döntésekről Szántó Zoltán alpolgármesterrel tájékoztattak a TelePaks közéleti magazinjában.

Fotó: TelePaks

A veszélyhelyzet miatt rendhagyó formában zajlott 2020-ban az óvodai beíratás Pakson, a szülőknek elektronikus úton vagy telefonon kellett jelezniük a város két önkormányzati fenntartású óvodájában, hogy melyik intézmény melyik csoportjába szeretnék íratni gyermeküket. Az idei végleges eljárásrendről a járványhelyzetre tekintettel április elején dönt majd a városvezetés. – A rendelet szerint április 20-a és május 20-a közötti időszakra lehet kitűzni a beíratási napokat. Idén ez a két nap április 26-a és 27-e, amikor reggel fél nyolctól este öt óráig lesz lehetőségük a szülőknek beíratni gyermeküket a Paksi Benedek Elek Óvodába vagy a Paksi Nap-sugár Óvodába, mindkét intézményben a székelyen zajlik majd a regisztráció. Amennyiben a járványhelyzet miatt ebben változás lesz, úgy arról az önkormányzat a helyi médián keresztül tájékoztatni fogja az érintetteket – mondta Szabó Péter polgármester. Szántó Zoltán hangsúlyozta, hogy minden tagóvoda minden csoportját elindítják, a gyermeklétszám indokolja a működő csoportok fenntartását.

A PIP Nonprofit Kft. kérelmet nyújtott be Paks Város Önkormányzatához a „Paks, 2. sz. Ipari Park belső út” tervezése kapcsán szükségessé vált településrendezési eszközök módosítása ügyé-

ben. Erről, valamint az érintett terület kiemelt fejlesztési területté nyilvánításáról is határozott a polgármester. – Az út nyomvonala az út tervezése során minimális mértékben módosult, ezért vált szükségessé a településrendezési eszközök módosítása, ennek meggyorsításáért pedig dönteni kellett az érintett terület kiemelt fejlesztési területté nyilvánításáról. Volt már erre példa a Paks II. projekthez kapcsolódó fejlesztéseknél, és várhatóan lesz is – mondta Paks polgármestere.

Döntés született a Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft. ázsios tőkeemeléséről is. Az előterjesztés szerint Paks Város Önkormányzata 240.712.000 forint vissza nem térítendő támogatásban részesült Magyarország Kormányától kötelező önkormányzati feladat biztosítására, pénzeszközátadással. Ezt a központi támogatást adták át a Kft.-nek ázsios tőkeemelésként. – Tavaly év végén hagyta jóvá a kormány a kötelező önkormányzati feladatellátásra megítélt paksi támogatást. Egy meglehetősen nehéz helyzetben lévő ágazatról van szó, örömmel vettük, hogy a korábbi kérések meghallgatásra találtak, és az önkormányzat támogatást kapott a feladathoz. Ezzel az összeggel jó ideig biztonságossá tudjuk tenni a cég működését – tájékoztattott Szántó Zoltán alpolgármester.

Paks polgármestere elfogadta a lakások és helyiségek bérletéről szóló önkormányzati rendelet módosítását is. Egy felülvizsgálat észrevételeit vezették át, valamint az elektronikus ügyintézés kiterjesztése is szerepel az indokok között. – Egy-két ponton módosítottunk a lakásrendeleten. Például ezen túl, ha valamelyik bérlő értesítést kap, hogy kiutaltunk számára egy lakást (első körben négy évre), és erre nem jelez vissza, akkor tízenöt napon belül hatályát veszti a kijelölés – mondta Szabó Péter. Paks polgármestere hangsúlyozta, hogy a rendelet tavalyi módosításának eredményeként javult az önkormányzati bérletrendszer fenntarthatósága, a döntéshozatal elősegítése és a bérlőkijelölési gyakorlat, és növekedett a bérlet-gazdálkodás hatékonysága is. – Sokkal kevesebb a tartozások száma, mert befizetik a bérleti díjat a lakók, emellett sokkal kevesebb lett a jogcím nélküli lakáshasználók száma is. Ehhez persze kellett az is, hogy elindultak a bírósági perek, az eljárások a végéhez értek. Ennek köszönhetően egyébként látványosan több bérletünk szabadult fel abban az értelemben, hogy újra kiadható azoknak, akik ezt szeretnék igénybe venni – fogalmazott.

A szociális és gyermekjóléti ellátásokról, valamint a szociális és gyermekjóléti igazgatásról szóló

önkormányzati rendelet módosítását is elfogadta egyéni hatáskörben Paks polgármestere. Az egyik módosítás ezentúl lehetővé teszi az elektronikus ügyintézés az ügyfelek számára. – Szeretnénk minden olyan támogatási formát elektronikusan is elérhetővé tenni az ügyfeleknek, amit a város a rendelete alapján biztosítani tud. Ahhoz, hogy kompatibilissé tegyük az e-ügyintézésel, hozzá kellett nyúlnunk az igénylőlapokhoz, kérelmekhez, azok mellékleteihez – erről Szántó Zoltán beszélt. Az alpolgármester azt is elmondta, hogy lezajlott a szociális rendelet felülvizsgálata is, a gyakorlati tapasztalatokat itt is átvettük, a rendelet elfogadásával a város lakóinak szociális biztonsága növekszik, a felmerülő feladatok ellátásához a hivatal személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételei rendelkezésre állnak.

Az önkormányzat köteles minden költségvetési év elején éves összesített közbeszerzési tervet készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseiről. A 2021. évi március 17-én fogadta el Szabó Péter polgármester. – Jelenleg olyan projektek szerepelnek benne, mint az elektromos buszok szervizcsarnokához kapcsolódó eszközbeszerzés és a telepre vezető út építésének közbeszerzése, vagy az ebrendészeti telep kivitelezése, illetve a Dózsa György út rekonstrukciója harmadik üteméhez szükséges terv elkészítése. Ez a tervünk az elmúlt években szerencsére mindig módosult, reméljük, hogy idén is bővíthetjük majd újabb beruházásokkal – tudtuk meg a városvezetőtől.

A képviselő-testület feladat- és hatáskörében eljárva hozott márciusi polgármesteri döntések megtekinthetők a város honlapján. *Dallos Szilvia*

Városi megemlékezés március 15-én

A koronavírus-járvány miatt idén is rendhagyó módon, a helyi televízión keresztül emlékezett meg a város az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulójáról. Szabó Péter, Paks polgármestere feltette a kérdést beszédében: Akartak-e 1848 márciusának hősei forradalmárok lenni? – Hiszem, hogy egyikőjük sem készült hosszú éveken át arra, hogy forradalmárrá váljék. Egyszerűen meghozta számukra az idő és a pillanat a döntést: „Rabok legyünk vagy szabadok?” A márciusi ifjak talán néhány pillanat alatt megértették, hogy most rajtuk a sor. Hogy a sors, vagy a gondviselés azt az örök érvényű küldetést szabta rájuk, hogy bátor tetteikkel szabadságot, reményt, önbecsülést adjanak a magyar nemzetnek. Mert ez életük legnagyobb küldetése, legmélyebb értelme – fogalmazott Szabó Péter, majd így folytatta: – Úgy, ahogy mi, ma élők is egyre erősebb és súlyosabb feladatot kapunk a járvány idején. Az összefogás, felelősségteljes gondolkodás, törődés, egymásra való odafigyelés, vagyis a közös védekezés történelmi feladatát. Nem készültünk rá, nem akartuk, de megkaptuk, és helyt állunk benne. A polgármester kifejtette, hogy a márciusi ifjak reményt, bátorságot, szárnyakat adtak nemzetünknek, s talán az ő lelkiületük ma újra remény lehet mindannyiunknak. – Hiszem, hogy a mai ünnep pont arra tanít meg, hogy nincsenek vesztes helyzetek. Mindig mindenből van kiút és lesz megújulás. Hogy az élet mindig legyőzi azt, ami most még ellene van. Így lesz a mostani küzdelmeinkkel és megpróbáltatásainkkal is – húzta alá Szabó Péter.

Süli János, a Paks II. beruházásért felelős tárca nélküli miniszter, országgyűlési képviselő beszélt arról, hogy idén van Jámbor Pál születésének 200. évfordulója. – Bízunk benne, hogy jövőre méltón meg tudjuk ünnepelni, csakúgy, mint Petőfit, akinek 2022-ben kétszáz éves ju-

Fotók: Szép Zsóka

bileumi évfordulója lesz. Petőfi Sándor 1831-ben és 1832-ben Sárszentlőrincen, az evangélikus gimnáziumban tanult, a jegyző főutcán található házában lakott, ami ma már emlékhely. Az évfordulóra ezt a házat felújítjuk, hogy méltó módon emlékezhessünk a szabadságharc költőjére. Süli János kitért arra, hogy nagyon gazdag emléktúrát tehetünk Sárszentlőrinc, Uzd, Borjád útvonalon, ott található az a

sörétgyártó torony is, ami a megye egyik legfontosabb ipartörténeti emléke.

A megemlékezés részeként *Álom egy forradalomról* címmel a Balogh Antal katolikus iskola diákjai adtak irodalmi műsort, *Megzenésített március* címmel pedig mai gondolatok és 1848/49-es versek hangzottak el a SoulFood, a Pirkadat, a PistiEst, valamint egy erre az alkalomra alakult szintén helyi formáció előadásában.

Március 15-én Jámbor Pál szobránál koszorúzott Orbán Attila, a Tolna Megyei Közgyűlés alelnöke és Ulbert Sándor önkormányzati képviselő a KDNP nevében, Leber Ferenc és Szántó Zoltán alpolgármesterek, valamint Szabó Péter polgármester, a Fidesz helyi szervezetének elnöke a Fidesz frakció nevében, Süli János tárca nélküli miniszter, Mittler István, a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója és Leber Ferenc, a Paks II. Zrt. törzskari igazgatója az új atomerőmű-projekt képviselőjeként, illetve a városvezetés nevében Szabó Péter polgármester Szántó Zoltán és Leber Ferenc alpolgármesterekkel.

Kohl Gy.

TEMETKEZÉS

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: +36 75 311 065, +36 20 852 1520
Irodavezető: Wágner Aranka, Noszkóné Sz. Eszter

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул. “Калвария”
д. 2. (Paks Kálvária u. 2.), площадь “Сентхаромшар”
(Szentháromság tér), у памятника Троицы Руководитель офиса: Аранка Вагнер (Wágner Aranka),
Естер Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

Készlet 0-24 óráig:
+36 30 936 3255

www.pantartemetkezes.hu

Oltási tapasztalato- kat összegezték

Fotó: Szép Zsóka

– Több mint 1300 embert oltottak be koronavírus ellen két nap alatt a Paksi Gyógyászati Központ munkatársai – mondta Szabó Péter polgármester a paksi oltóponton tartott első hétfői oltás tapasztalatait összegző sajtótájékoztatón, amit dr. Bodnár Imrével, a gyógyászati központ főigazgatójával tartottak. Hangsúlyozták, hogy remélik, mihamarabb elérni az ország azt az átoltottsági szintet, ami szükséges ahhoz, hogy fokozatosan megkezdődhessenek az enyhítések. A polgármester hozzátette, hogy az önkormányzat segít a háziorvosoknak az oltakozók kiértékelésében, illetve az oltásra jelentkezőknek a regisztrációban, valamint szükség esetén három autóval, sofőrrel és betegkísérővel gondoskodik az oltakozók székszárdi oltópontra szállításáról. Szabó Péter köszönetet mondott a gyógyászati központ főigazgatójának a hétfői tömeges oltás szervezéséért és a mintegy hatvan egészségügyi dolgozónak az oltási kampányban való részvételért. – A folyamat viszonylag zökkenőmentesen zajlott, az első napon néhány oltásra váró nemtetszésének adott hangot, mert várakozniuk kellett, de ettől eltekintve a visszajelzések az oltakozók többségének elégedettségét mutatják – mondta Szabó Péter, kiemelve, hogy csak akkor lehet gördü-

lékeny az oltási folyamat, ha az oltakozók türelmesek. Dr. Bodnár Imre főigazgató arról tájékoztatót, hogy öt oltóhelyre 28 háziorvos pácienseit osztották be, a két nap alatt összesen 1371 főt oltottak be. Kiemelte, hogy a gyógyászati központban csak azokat oltathatják, akiket a háziorvos küld, és azt is, hogy ha az oltakozók viszik magukkal a kitöltött hozzájáruló nyilatkozatot, az gyorsítja az oltási folyamatot. Azt is elmondta, hogy hétfőn meg tudják nyitni a főépületet is az oltópontoknak, de hét közben erre nincs lehetőség. A váróhely-kapacitást is figyelembe véve hétköznapokon 150-174 oltást tudnak naponta beadni. – Mindegy, milyen vakcinával érjük el a védettséget, hiszen az új típusú vírusmutációk agresszívan terjednek. Aki megkapta az első oltást, annál, ha meg is fertőződik, a betegség enyhébb tünetekkel jelentkezik, könnyebben átvészélhető – tette hozzá. A főigazgató továbbra is arra kéri a lakosságot, hogy ameddig nem csökken látványosan a fertőzések, és nem növekszik látványosan a beoltottak száma, addig úgy kell védekezni, mintha a környezetünkben lenne vírusterjesztő. Felhívta a figyelmet a megfelelő távolságtartásra, ezt be kell tartaniuk a gyógyászati központ előtt oltásra várakozóknak is.

Sólya E.

Húsvéti hangulat az Atom téren

Húsvéti hangulatot varázsoltak az Atom térre óriástojásokkal és tojásfákkal. Az önkormányzat megkezdése mellé – ami a visszajelzések alapján nagy sikert aratott – nyereményjátékot kapcsolt a turisztikai, városmarketing és kommunikációs csoport. Ennek lényege, hogy aki szeretne részt venni a játékban, készítsen egy szelfit valamelyik óriástojás „társaságában” és küldje el a hello@paks.hu emailcímre 2021. március 31-én 16 óráig. A képhez csatolja nevét és elérhetőségét. Egy fő csak egy fotót küldhet be. Fontos, hogy a játék nem mentesít a járványügyi szabályok alól, tehát (6 éves kor felett) a közterületi képeken száját és orrot eltakaró maszkban kell szerepelni. Ennek elmulasztása esetén a kép nem ve-

het részt a játékban. A kiírási feltételeknek megfelelően beérkezett képeket egy külön albumban közléseztik és szavazásra bocsátják Paks város hivatalos Facebook-oldalán. Érvényes szavazatnak az album bármely fotójára leadott lájk számít. Húsvét után zárják le a szavazást, a három legtöbb lájkot kapott fotó beküldője értékes paksi ajándéktárgykból összeállított ajándécsomagot nyer. Az óriástojásokat a városi múzeum és a képtár munkatársai készítették, a tojásfákra valót a lakosság. Galazek Viktória, a Tourist Info Iroda vezetője kiemelte a Mesevár tagóvoda népmesés hímeseit, és a nyugdíjasok által horgolt tojásokat. A húsvéti díszítés április közepéig lesz a téren.

-kgy-

 Gyertyaláng

**MÜLL-PATRIK
TEMETKEZÉS**

Irodavezető: Müller Pálné

**7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597**

**Paks Fehérvár és Kálvária u. temető gondnokság:
75/310-698**

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

Paksi építésügyi kisokos

Új városközpont, Telepszerű és Kisvárosi karakterek

Az új atomerőművi blokkok építése során várható lakosságszám-növekedés olyan mértékű infrastrukturális, illetve szolgáltatói igényeket vet fel, amelyeket a város jelenlegi adottságaival nem lehet kiszolgálni. Aki figyelemmel kíséri a folyamatot, emlékezhet az ezzel kapcsolatban néhány évvel ezelőtt zajlott településrendezési munkára, és hogy véleményével, ötleteivel részt vehetett a változások kidolgozásában. A felmérések kimutatták, hogy a jelenlegi városközpont területén további fejlesztésre nincs lehetőség, a szükséges igények kielégítése csak területbővítéssel oldható meg. Jogos igény mutatkozott arra, hogy a bővítésnek szerves egységet kell képeznie a meglévő épületállománnyal, így esett a választás a volt konzervgyár területére, bővítve azt a Nyárfa utcáig. Ez a megoldás egyben lehetőséget ad a volt konzervgyári épületek hasznosítására, amire példa az egykori gyár egyik üzemcsarnokából kialakított, országos elismertségű Paksi Képtár. A lakásszükséglet kielégítésére a Pollack Mihály utca be nem épített oldalán kerülhet sor. A kb. 500 lakás megépítése szükségessé teszi szolgáltatások telepítését is, amire új intézményi és szolgáltatóterületet jelöltek ki a Pollack Mihály utcától északra. Már kialakult városközponti terület a lakótelep intézményi és szolgáltatóközpontja, valamint a Liget utca, a Tolnai út és Domb utca által határolt terület. A Településképi rendelet (TKR) bármilyen építési tevékenység esetén, az egységes településképi érdekében, egyes közterületekkel jól körülhatárolt építészeti egységet alkotó tömbökben beépítési terv készítését és egységes anyaghasználatot ír elő. Tiltja a magas tetős kialakítást a Táncsics Mihály utca–Dózsa György út–Tolnai út–Nyárfa utca és 6-os számú főút által határolt, a Pollack Mihály utcától északra fekvő, és a Liget utca–Tolnai út–Domb utca által határolt területeken. Az ezeken kívül eső részeken bizonyos esetekben zöldtetők kialakítását írja elő. Az atomerőmű építéskor és a bővítéskor is fellépő tömeges lakásépítési igény csak többszintes épületek építésével volt és lesz kielégíthető. Ezek jellegükben, megjelenésükben jelentősen eltérnek a történetileg kialakult, kisvárosokra jellemző zárt sorú, egy-két szintes, valamint földszintes, saját telkekkel rendelkező beépítésektől. A tele-

Fotó: Babai István/archív

pülésképben betöltött különleges szerepük miatt a szabályozásban sajátos előírásokat igényelnek – önálló karakterként, mint „telepszerű beépítések”. A város abban a különleges helyzetben van, hogy elődeink a lakótelep építéskor a panelos épületek tervezésénél az egyediségre törekedtek, az országosan jellemző sűrűn telepített, jellegtelen, egyforma épületek helyett laza beépítést, sok zöldterületet terveztek, és az épületek külső megjelenését egyedi homlokzati díszítőelemekkel tették változatosabbá. Feladatunk ennek az egyediségnek a megőrzése és továbbvitele a jövőbeni építések során. Az elmúlt években többször felmerült, ismételten jelentkező igény az erkélyek és lodzsák beépítése. Az egységes megjelenés érdekében ez csak az épület egészére vonatkozó koncepcióterv alapján lehetséges. Aki telepszerű, többszintes épületben lakik, annak tudomásul kell vennie, hogy homlokzatot érintő átalakításnál alkalmazkodni kell az épületre jellemző kialakításhoz, és változtatás csak az épület egészére, esetleg az utcára vonatkozó egységes terv alapján végezhető.

A történelmi belvároshoz kapcsolódva halmozos telekszerkezetű, sűrű beépítésű területrész alakult ki, ahol a zárt sorú kialakítást néhol már felváltja a lazább, oldalhatáros, zömmel családi házas beépítés,

tükrözve a hajdani mezővárosi jelleget. Ez a terület – legnagyobb részben a Deák Ferenc utca, a Dózsa György út, az Alvég, a Békaváros, a Kossuth Lajos utca és hozzá csatlakozó utcácskák – alkotja a kisvárosi karaktert. A keskeny telkek meghatározták az épületek szélességét, az alkalmazott tetőhajlásszög és -forma egységes épülettömegeket eredményezett, mely sajátos megjelenést biztosít a területnek. Mivel szervesen kapcsolódik a történelmi belváros karakteréhez, ezért a településképi előírások is hasonlóak, visszatérve a meghatározott traktusszélességhez, a tetőhajlásszöghöz és a hagyományos építési anyagok használatához. Ki kell emelni a homlokzati felületeken a földszínek, és a tetőkön az égetett agyagcserép vagy azzal megegyező színű és textúrájú betoncserép alkalmazásának szabályát. Elterjedt a városban a ma divatos szürke homlokzat és szürke (antracit) cserép igénye – mielőtt megrendelnék az építési anyagot célszerű tájékozódni alkalmazásuk lehetőségéről.

A szabályok, azaz a helyi építési szabályzat, a településképi rendelet és a Településképi arculati kézikönyv továbbra is olvashatók a város honlapján (paks.hu) a Városfejlesztés fül alatt. A szabályok közötti eligazodásban segítséget nyújt a polgármesteri hivatal műszaki hatósági csoportja. (Folytatjuk!)

Vassné Skerlanitz Katalin

Nyárra elkészülhet a minisztériumi irodaház Pakson

Nyárra elkészülhet a Süli János által vezetett apparátus paksi irodaháza, és a két atomerőművi blokk megépítését koordináló minisztérium átteszi a székhelyét Pakarra. – A központ itt, a fővárosban pedig egy kirendeltségünk működik majd – nyilatkozta Süli János a TelePaksnak. A Paksi Atomerőmű két új blokkjának tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter arról számolt be, hogy a PIP Nonprofit Kft. az Erzsébet Nagy Szálloda melletti egykori Bun-villa egy részét már birtokba vette a szükséges átalakítás, belső felújítás után. Az épület másik, Deák Ferenc utca felé eső részében alakítanak ki miniszteri és államtitkári irodákat, tárgyalókat. A belső átalakításokkal párhuzamosan külső munkálatok is zajlanak, egységes megjelenést kap az irodaház. – Bízunk benne, hogy május végére készen leszünk – fogalmazott Süli János. Arról is beszélt, hogy a városban és környékén járva már igen sok helyütt látható nyoma az atomerőmű-beruházáshoz kapcsolódó fejlesztéseknek. A minisztériumi épület közelében lévő orvosi rendelő területét is igénybe véve parkoló épült a 6-os út mellett, a rendelő udvarának további ren-

Fotók: Szaffenauer Ferenc

dezése is napirenden van. A város másik, déli oldalán is dolgoznak munkagépek. Folyik a bekötőút négy-sávosítása, és az atomerőmű északi és déli bejárója közötti szakaszt is szélesítik, ez is négy-sávos lesz. A 6-os út Duna felé eső részén régészeti feltárás zajlik, ott irodaházat, műszaki szállást építenek, a szemben lévő oldalon pedig az orosz fél számára épül majd konténerekből szálláshely. Szintén konténerekből épült fel a majdani blokkok szomszédságában a beruházó, azaz a Paks II. Zrt. iro-

daháza, amelyben Süli János tájékoztatása szerint már belső munkák folynak. A közelében lévő másik három épület – két irodaház és egy konyha-ebédlő – használatbavételi engedélyre rövidesen megérkezik, itt a szerződésnek megfelelően az orosz fél az építőt, részletezte Süli János.

A miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy a 6-os út mellett továbbra is várja a beruházás iránt érdeklődő vállalkozásokat az információs iroda, ahol – mint kiemelte – arról kaphatnak tájékoztatást az érdeklődők, hogy hol milyen feltételekkel lehet bekapcsolódni a projektbe.

Kitért a 2021 első felére tervezett talajelőkészítő munkálatokra is. Kifejtette, hogy ugyan megteremtették annak lehetőségét, hogy előbb hozzáfogjanak ehhez a feladathoz, de szükség van még elemzésekre, kiegészítő számításokra. Ezen az orosz fél közösen dolgozik a tenderen kiválasztott német Bauer építőipari vállalattal. – Valóban hamarabb akartuk a földmunkákat elkezdeni, előkészítettük a szükséges jogszabály-módosítást, megszereztük a

brüsszeli jóváhagyást, sor került a szerződésmódosításra is, de ahogyan ezt már sokszor mondtuk, nem a gyorsaság, hanem a biztonság az első – hangsúlyozta a miniszter. Szavai szerint, miután az alaplemez betonozása megtörténik, már semmilyen meglepetésre nem kell számítani, hiszen a blokkok majdnem egyformák, épüljenek bárhol a világon. Az alapozás azonban mindenhol más. Pakson figyelembe kell venni, hogy a Duna és a négy működő blokk szomszédságában épülnek meg az új blokkok. Annak garántálása élvez prioritást, hogy a huszonkét méter mélységű munkagödör mélyítése során a talajvízszint ne változzon meg az atomerőmű négy blokkja alatt. – Ez igen összetett feladat, amelynek megoldásán a világ legjobb hidrológusai dolgoznak – húzta alá Süli János. Beszámolt arról is, hogy tesztmunkagödöröket fognak létesíteni, aminek engedélyezése lassan a finishez ér. – Körülteintően járunk el, minden szempontot figyelembe véve készülnek el a tervek – húzta alá a miniszter.

Dallos Szilvia

Az új blokkok biztonsági hűtővíz rendszerei

Pakson két továbbfejlesztett harmadik generációs blokk épül. Ennél a típusnál több, a biztonság növelését eredményező, új műszaki megoldást alkalmaznak. Az egyik ilyen rendszer a blokkok biztonságos hűtését garantálja.

A 3+ generációs atomerőműveknél, amelynek a Paks II. blokkjai is lesznek, összhangban a nemzetközi nukleáris biztonsági ajánlásokkal, olyan biztonsági filozófiát alkalmaznak, amely a mélységben tagolt védelem elvén alapul. Ez azt jelenti, hogy egymástól független védelmi szintek biztosítják, hogy rendkívül kis valószínűséggel bekövetkező lehetséges meghibásodások, normál üzemtől való eltérések is észlelhetők, ellensúlyozhatók és kezelhetők legyenek.

Az atomreaktorban felszabaduló hőt áramtermelésre használják. Ha a reaktort leállítják, a hőtermelés nem szűnik meg teljesen. Ez az atomerőművekben zajló maghasadással hőtermelés sajátossága, eredménye pedig az úgynevezett maradványhő, amelynek elszállítása a nukleáris biztonság egyik legfontosabb aspektusa. Annak érdekében, hogy minden körülmények között biztosított legyen a blokkok biztonságos hűtése, különböző műszaki megoldásokat alkalmaznak.

Normálüzemben a blokkok kondenzátorainak hűtéséhez másodpercenként összesen 132 m³ Duna-vízet fognak használni. Természetesen a Duna vize hermetikusan el van zárva a primerköri egységektől, így a hűtési feladata ellátása után biztonsággal visszaengedhető a folyómederbe. A hő elvonása, a Dunába mint végső hőelnyelőbe juttatása az új blokkok esetén több lépcsőben és útvonalon történhet. A VVER-1200 blokk típus fejlesztése során a biztonságnövelés hangsúlyos szerepet kapott. A Roszatom messzemenően figyelembe vette a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség nukleáris biztonsági előírásait, a folyamatosan fejlődő nukleáris biztonsági elvárásokat. Ezeknek eleget téve a maradványhő eltávolítására is több független rendszert építenek ki. Ezek normálüzemben és a rendkívül kis valószí-

Fotó: Paks II. Zrt.

nűséggel bekövetkező üzemzavarok során elsősorban segédenergiával működő módon látják el funkciójukat. Extrém helyzetekben jellemzően passzív módon, azaz emberi beavatkozás és külső energiaforrás igénye nélkül működő rendszerek veszik át ezt a szerepet. A különböző rendszerek alkalmazásának célja, hogy minden eshetőségre felkészülve biz-

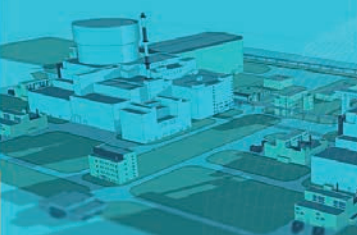
tosított legyen a blokkok biztonságos hűtése. Az új blokkoknál arra az esetre is felkészülnek, ha a Duna mint hűtővízforrás nem állna rendelkezésre. Ekkor kap szerepet a tartalék biztonsági hűtővízrendszer (BHV), amely hűtőcellák segítségével biztosítja a hőelvonást. A tartalék BHV rendszer kizárható módon csatlakozik a lehűtést biztosító, primerköri rendszerekhez, és jelentős hűtővíztartalékkal rendelkezik, így a Duna-hűtővízellátás megszűnése esetén is a szükséges tartalékokkal megvalósítható a blokkok lehűtése.

A biztonsági hűtővízrendszer ezen, műszakilag előremutató kialakítása jó példa a 3+ generációs erőművek tervezési filozófiájára, amelynek fókuszában a nukleáris biztonság növelése áll.

(X)

PAKS II.
ATOMERŐMŰ ZRT.

Olasó Biztonságos Klimabarát

 Paks II. Atomerőmű Zrt.

www.paks2.hu

ÚJRAINDÍTJUK A GAZDASÁGOT!

- 1 Otthonteremtési támogatás
- 2 Orvosi béremelés
- 3 Bértámogatás a vállalkozásoknak
- 4 Hitelmoratórium
- 5 A 13. havi nyugdíj visszaépítése
- 6 Jövedelemadó-mentesség a fiataloknak

Mert Magyarországnak működnie kell.

Óvodába hívogató

Bemutatkoznak az óvodák

Tisztelt Érdeklődők!
Kedves Szülők!

Az a kisgyermek, aki 2021. augusztus 31. napjáig betölti a harmadik életévét, óvodaköteles korú. Őt a jogszabályi kötelezettségnek eleget téve a 2021/2022-es nevelési évre be kell írni óvodába.

Paks Város Önkormányzata az általa fenntartott Paksi Benedek Elek Óvoda (7030 Paks, Ifjúság útja 4.) és a Paksi Napsugár Óvoda (7030 Paks, Vörösmarty utca 7-11.) vonatkozásában az óvodai beíratást a Paks város közigazgatási területén lakóhellyel rendelkező leendő óvodások számára az alábbi időpontra tűzi ki: 2021. április 26-27. (hétfő-kedd) 7³⁰-17⁰⁰ óra.

Lehetőség lesz a szokásos rend szerinti személyes (előzetes időpont-egyeztetés után), illetve az elektronikus úton történő beíratkozásra is. A pontos eljárásrendről a későbbiekben a város,

Fotó: Babai István/archív

valamint az intézmények honlapján értesülhetnek.

A jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról a kitűzött időpont előtt harminc nappal hirdetményben tájékozódhatnak az érintettek, mely megtalálható lesz az intézményekben, a helyi médiumokban, valamint Paks város honlapján (www.paks.hu). Szeretnénk figyelmükbe ajánlani a következő összeállítást,

melyben megismerkedhetnek a városi óvodák székhely-, illetve tagintézményeivel, az „életképek” segítségével pedig rövid bepillantást nyerhetnek a mindennapi életükbe. A bemutatkozásban helyet kapnak a városban működő nem önkormányzati fenntartású intézmények is, hogy az érintett szülők teljes képet kaphassanak a lehetőségekről.

Városunk minden intézményében közös az akarat, hogy az Önök gyermekeinek óvodai beilleszkedése zavartalan legyen.

Az országban aktuálisan érvényben lévő veszélyhelyzetre való tekintettel kérünk minden gondviselőt, akik az ideai óvodai beíratás kapcsán érintettek, hogy kövessék figyelemmel a helyi médiát és az óvodák honlapját. Amennyiben a járványhelyzet miatt a vonatkozó jogszabályok helyett más eljárásrendről döntenek, úgy arról ott juthatnak a legfontosabb információkhoz.

Az óvodai beíratással kapcsolatos feladatokat jegyzői hatáskörben a Polgármesteri Hivatal intézményfenntartó csoportja végzi, bármilyen szülői kérdéssel forduljanak bizalommal a csoport munkatársaihoz: Debreceniné Polgár Eszter csoportvezetőhöz (75/500-559) és Nagyné Pap Brigitta köznevelési és kulturális referenshez (75/500-555).

Paksi Benedek Elek Óvoda Székhelyintézmény

A Mesvár óvoda 1978 óta működik a lakótelepen, az Ifjúság útja és a Gesztenyés utca sarkán, az ASE sportpályával szemben. Intézményünkben, hat csoportban, esztétikusan kialakított és berendezett belső környezet, szeretetteljes, családi légkör fogadja a gyermekeket. Vegyes életkorú csoportokat szervezünk, melyekben tágabb lehetőség nyílik a gyermekekkel való egyéni bánásmódra, és a differenciálásra.

Minden csoportnak gondozott játszóudvara van, saját fedett homokozóval és mozgásfejlesztő játékokkal. A hatalmas udvarunkon további zöld füves területek, dombok kínálnak lehetőséget a gyermekek mozgásigényének kielégítésére és a szabadtéri mozgásos programjainak megvalósítására, valamint kerékpározásra, labdajátékokra.

Napirendünk a gyermekek fejlődési szintjéhez, szokásaihoz, életkori sajátosságaihoz és az évszakok köré épül. Minden gyermek

Fotó: Babai István

egyedi, ezért nevelésünk alapelve: megfelelő figyelmet fordítani személyiségük és tehetségük kibontakozására.

Nevelési programunk: Óvodai nevelés játékkal, mesével Mesevár módra. Nagy hangsúlyt fektetünk a játékokra, mint a gyermek legfontosabb tevékenységére, hi-

szen a játékon keresztül fedezi fel a világot, és létfeltétele az egészséges fejlődésnek. A mese szerepére, ami ott van a mindennapjainkban, tanulás és szórakozás, egymásra hangolódás, a mese az anyanyelv zenéje és észjárása. A mozgásfejlesztésre ami kiegészül sok szabad mozgáslehetőséggel az

udvaron és szervezeten a sportcsarnokban.

Célunk a környező világ mind sokkal jobb megismertetése, megszerettetése. Boldog, kiegyensúlyozott, őszinte, szeretetteljes környezet biztosítása a kisgyerekek számára. Amit kínálunk: logopédia (beszédjavítás szükség szerint), diszlexiaprevenció (tanulási nehézségek megelőzését szolgáló játékos foglalkozások), zeneóvoda (zenére fogékony gyermekek számára játékok, zenei képességek továbbfejlesztése, tehetséggondozás), labdás ügyességfejlesztés, vízhez szoktatás, úszástanítás, korcsolyázás, színházlátogatás, hittan.

A gyermekek nevelését gondos, megóvó, magasan képzett, nagy szakmai gyakorlattal rendelkező, gyógytestnevelő, úszásoktató, fejlesztő pedagógus végzettséggel is rendelkező pedagógusok segítségével végezzük. Az óvoda címe: Paks, Ifjúság u. 1/b., telefon: 75/510-917.

Paksi Benedek Elek Óvoda Hétszínvirág Tagóvoda

Nagy múlttal rendelkező óvodánk a Tolnai úton várja leendő óvodásait, öt csoportban, családias légkörben. A Hétszínvirág név számunkra nagy jelentőséggel bír, a virág a természet-szeretetünket, a sok szín a változatosságot és a gyermekkorra oly jellemző fantáziagazdagságot, mesebeliséget jelképezi. Gyermekcsoportjainkban fiatalos, magasan képzett, lelkes óvodapedagógusok végzik a nevelőmunkát. Csoportszobáink tágasak, világosak, ahol a mindennapi tevékenységeket biztonságos és szeretetteljes légkörben tudjuk megvalósítani. Számunkra a legfontosabb, hogy a gyermekek nap mint nap pozitív élményekkel gazdagodjanak, jól érezzék magukat, szüleik biztonságban tudják őket. Az óvodába lépés pillanatától alkalmuk van a gyermekeknek arra, hogy felfedezzék a természet csodá-

Fotó: Babai István

it. Intézményünkben tudatos és tervszerű pedagógiai munka folyik. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a felnövő generáció szeresse, tisztelje, óvja és védje a természetet és környezetét. A természet iránti pozitív attitűdök alakítását segíti a Zöldszíves fi-

lozófia, megismerését szolgálja a Madarász-ovi program, illetve a vizsgálódásokhoz, kísérletezésekhez kialakított úgynevezett természetbúvár-szoba, valamint az udvarunkon található környezeti nevelési minitanösvény. A lepkertünkben, a gyógy-

növénykertünkben és a magashágásokban a gyermekekkel együtt gondozzuk a növényeket, betekintést nyerhetnek a komposztálás folyamatába, szelektíven gyűjtjük a hulladékot, valamint az állatok védelmére is nagy hangsúlyt fektetünk. Az óvodánktól búcsúzó gyermekeknek Zöldszíves tábor, erdei óvodát szervezünk. Folyamatosan korszerűsödő óvodánk tornaszobával és sósobával is rendelkezik, melyek a gyermekek egészségét szolgálják. A nevelési év keretében labdás testnevelést, gyermek néptáncot, vízhez szoktatást, gyógytestnevelést, hitoktatást is kínálunk.

Pedagógusaink számára a tehetséggondozás éppen olyan fontos, mint a felzárkóztatás. A lassabban fejlődő gyermekekkel rendszeresen foglalkozik gyógypedagógus, logopédus és fejlesztőpedagógus.

Paksi Benedek Elek Óvoda Kishegyi úti Tagóvoda

Óvodánk jó helyi adottságokkal rendelkezik. Az Atom tér, kulturális központ, iskola, sportlétesítmények szomszédságában épült, mégis közel van a zöldövezethez.

Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel című programunkkal segítjük a pozitív érzelmek kifejlődését és megerősödését a gyerekekben, mert ezekre egész életükben szükségük lesz az egészséges emberi kapcsolatokhoz.

A művészeti ágaknak előre kialakított kis „kuckókban” önállóan alkothatnak az óvodásaink. A zenéléshez gyermekkézbe jól illő hangszereket, az alkotótevékenységhez változatos eszközöket kínálunk. Gyermekekhez közel álló, jól érthető, értékes művészi tartalmat választunk, sokat merítünk klasszikus művekből, néphagyományaink, népmeséink „tisztá forrásából”.

Fotó: Babai István

Családias légkörben elhivatott pedagógusok, szakképzett pedagógiai asszisztensek foglalkoznak a gyermekekkel, szeretetteljes dajkák gondozzák őket. Vegyes csoportjainkban a kicsik örömmel tanulnak a nagyoktól, nekik pedig lehetőségük van arra, hogy

segítsenek a kisebbeknek. Boldog, felszabadult óvodáskorban növekszik felelősségtudatuk, empátiájuk, és felnőtt korukban is segítőkész, egymásra odafigyelni tudó emberekké válnak. Gyakran a családokkal együtt ünneplünk (pl. karácsonyi gyer-

tyagyújtás, népihangszer-készítés, farsang, édesanyák köszöntése, szülőkkel közös kirándulások).

A nagycsoportosoknak szervezett programjaink segítik, hogy könnyebb legyen számukra az iskolakezdés. Speciálisan képzett pedagógusaink tudatosan figyelnek a tehetséges gyermekekre a labdás testnevelés, vízhez szoktatás, műhelymunka, Mester Morzsa Vizuális Tehetségműhely, Csiri-Biri Társulat drámajáték, Perdülj-fordulj gyermektánc-foglalkozásokon. Gyógypedagógusunkkal az elmaradók egyéni fejlesztését is biztosítani tudjuk. Lehetőség van még gyógytestnevelésre, logopédiai fejlesztésre, hittanoktatásra is. További információt kaphatnak rólunk intézményünk honlapján: benedekelekovi.paks.hu vagy telefonon: 75/510-927 és 75/830-150. Legyen te is Kishegyis!

Paksi Napsugár Óvoda Székhelyintézmény

A Paksi Napsugár Óvoda Vörösmarty utcai székhelyóvodája az óváros szívében található. A műemlék jellegű épület fekvése miatt udvarunk csendes, zárt és biztonságos, felújított és jól felszerelt praktikus f játékokkal, fedett teraszokkal és homokozókkal. Óvodánkban négy csoport található, melyekhez három mosdó tartozik, valamint csoportonként egy-egy tágas öltöző. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy egy tornaszoba is a rendelkezésünkre áll, hozzá tartozó korszerű mozgásfejlesztő eszközökkel. A csoportszobáink modern és esztétikus bútorokkal és eszközökkel felszereltek, ennek köszönhetően barátságos légkörben fogadják a vegyes életkorú gyermekeket, biztosítani tudjuk az elmélyült és önfeledt játékot. Színesen, hatékonyan a művészetek eszközeivel elnevezésű programunk alapján dolgozunk, de a néphagyományok ápolását

Fotó: Babai István

is fontosnak tartjuk, ezért arra törekszünk, hogy mindkét irányelv megjelenjen a mindennapokban. A művészetekkel kapcsolatos világnapokat – mese, zene, költészet – megünnepeljük. Tehetségműhelyt tartunk havonta egy alkalommal a tanköteles korú gyermekeknek: drámajáték, zeneovi, mozgásfejlesztés, valamint kézműves-barkácsolás

keretein belül igyekszünk közelebb vinni hozzájuk a művészeti tartalmakat. A művészet közvetítésére a város által kínált lehetőségeket is igénybe vesszük: több városi intézménnyel is kapcsolatban vagyunk, rendszeresen járunk a képtárba, könyvtárba, múzeumba, a művészeti iskolába és színházba. Fontos számunkra, hogy a fiatalabb

korú gyermekek is részesüljenek művészeti tartalmú programokból, ezért évente többször szervezünk színházi előadást, farsang alkalmával pedig táncjátékot, amelyeknek az óvodánk ad helyet. A négy csoportból egy német nemzetiségi csoportként működik, amelyben a német hagyományokat ápolva tesszük élménydúsabbá a gyermekek életét. A német nyelv megismertetése, megszerettetése játékos formában történik.

A Paksi Napsugár Óvoda választható délutáni tevékenységei: hittan – ami mind a három felekezet számára lehetővé teszi a hitoktatást –, dzsúdó, ovifoci, néptánc, twirling, állatasszisztált terápia. Támaszkodunk a családi nevelésre, azzal szorosan együttműködve dolgozunk. Kérjük a szülőket és érdeklődőket, hogy látogassanak el megújult honlapunkra: napsugarovi.paks.hu.

Paksi Napsugár Óvoda Dunakömlődi Tagóvoda

„Minden makkban rejlik egy tölgyfa, / minden tölgyfában rejlik egy erdő, /ha egy makkban ennyi minden rejlik, / vajon egy kisgyermekben mi minden van. / ... ahány gyermek, annyiféle csodálatos világ ...”

Óvodánk 2004-ben nyitotta meg kapuit Dunakömlődön. Az intézmény két gyermekcsoporttal működik. A Felhőcske és a Pílangó csoportba is vegyes életkorú gyermekek járnak. Csoportszobáink tágasak, világosak, a termekben elkülönített „kuckók” teszik lehetővé a gyermekek felszabadult játékát és tanulását. Mind a két csoportunkhoz külön mosdó tartozik, az óvoda öltözőjében minden gyermeknek saját öltözőszekrénye van a jelével el látva. Az oktató-nevelő munkát a csoportokban két-két óvodapedagógus végzi, a nevelőmunkát dajkák és a pedagógiai asszisztens segítik. Óvodánk udva-

Fotó: Babai István

ra tágas, a mászóakák, a hinták és a homokozó lehetőséget biztosítanak a gyermekek nagymozgásának folyamatos fejlesztésére. A helyi pedagógiai programunk a néphagyományörzésen alap szik. Nevelési programunk elkötelezettséget vállal az óvodáskorú egyedülállóan jellemző érzelmi fogékonyságra.

A néphagyomány őrzése, megismertetése a gyermekekkel óvodánk dolgozóinak régóta szívügye. Programunkba a népi kultúra azon elemeit építettük be, amelyek igazodnak a gyermekek életkori, fejlődési sajátosságaihoz, és mindennapi életüket gazdagítják. Óvodapedagógusaink az éves nevelési

terv elkészítése során építik be ezt a tevékenységekbe. Fontos számunkra, hogy a gyermekek a jeles napokra való készülés során jó kedvvel vegyenek részt a készülődésben, majd az ünnepnapon. A közös várakozás és az élmények, tapasztalatok szerzése a gyermekek fejlődésében is fontos szerepet játszanak. Igyekszünk kihasználni a helyi sajátosságokat a tapasztalatszerzés során. Természetes anyagokat igyekszünk használni a kézműves tevékenységek során és a dekorációnál. A délutáni szabadidős programok a szülői igények és a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével szerveződnek. Választható délutáni tevékenységek: néptánc, ovifoci. Intézményünk családias környezetben várja az újonnan érkező gyermekeket a következő nevelési évben is.

Paksi Napsugár Óvoda Eötvös utcai Tagóvoda

A Paksi Napsugár Óvoda Eötvös utcai Tagóvodája Paks város óvárosi, kertvárosi részében, csendes, forgalommentes utcában, családi házas környezetben helyezkedik el. Óvodánk adottságainál fogva családi jellegű. Az óvoda tágas udvarain változatos mozgáslehetőségeket kínáló játékeszközök, fedett homokozók várják az örökmozgó gyerekeket. A nagymozgós játékeszközök sokoldalúan fejlesztik a gyermekek mozgáskultúráját. Az első, térköves udvaron lehetőség van a kerékpározásra, rollerezésre, motorozásra, a közlekedési szabályok megismerésére, gyakorlására és aszfaltrajzolásra. Tornaszobával is rendelkezünk, ami gazdag felszereltségével sokféle mozgáslehetőséget kínál. Óvodánkban három vegyes csoport működik. A csoportszobák esztétikusak, otthonosak, a meglévő tárgyi feltételek a gyerme-

Fotó: Babai István

kek neveléséhez, a változatos játéktevékenységekhez és mozgásigényük kielégítéséhez sokrétű lehetőséget biztosítanak. Minden csoportszobában van akvárium, és minden csoportnak magasságya az udvaron, melyeket a gyerekekkel közösen gondozunk, és komposztálunk is. Célunk a tapasztalatszerzésen

alapuló ismeretnyújtás, a tevékenységközpontú óvodai nevelés eszközeivel, az életkori, az egyéni fejlődési sajátosságokat figyelembe véve. Célunk, hogy a ránk bízott gyermekek képességeit minél teljesebben kibontakoztassuk, biztosítsuk a nevelés optimális feltételeit, segítsük az iskolai közösségbe történő beilleszkedés-

hez szükséges személyiségvonások fejlődését, a környezetre nyitott gyermekeket neveljünk játékos tevékenységekkel. Minden évben gazdag programtervet állítunk össze a gyermekek számára. Nagy hangsúlyt fektetünk a fenntarthatóságra, a környezetvédelemre, a környezettudatos magatartás megalapozására és az egészséges életmódra nevelésre. Minden évszakban szervezünk erdei óvoda kirándulást a nagycsoportos gyerekeknek a Cseresznyéskert Erdei Iskolába és környékére, ahol nagyon sok érdekesség vár rájuk. Ünnepeinket, hagyományainkat az évszakokhoz kapcsolódó jeles napok köré, a természeti környezetre figyelve szervezzük. Heti rendszerességgel vannak logopédiai, gyógypedagógiai foglalkozások és fakultatív programok (vízhez szoktatás, hittan, ovifoci, néptánc). Várunk szeretettel minden érdeklődőt!

Paksi Napsugár Óvoda Munkácsy utcai Tagóvoda

A Paksi Napsugár Óvoda Munkácsy utcai tagóvodája a Malomhegyen található, a Gárdonyi-kilátó mellett, családi házas környezetben. Az óvoda udvarából Dunára néző panoráma fogadja a gyermekeket és szüleiket. Családias hangulatú óvodánkban három vegyes csoportba várjuk a gyermekeket. A csoportjaink nevei is a környezet közelségét jelképezik: Mókusz, Süni (német nemzetiségi csoportok) és Csicsgergő csoport. Szakképzett óvodapedagógusaink és dajkáink munkája biztosítja a gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, élményekben gazdag mindennapjaik eltöltését. Óvodánkban fogadjuk a kiemelt figyelmet igénylő gyerekeket is. Csoportszobáink berendezése esztétikus, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő. Egyik termünkben galéria is bővíti a teret. A csoportokhoz saját öltözők, mosdók, illetve az udvar felé fe-

Fotó: Babai István

dett teraszok tartoznak, így időjárástól függetlenül is biztosítani tudjuk a levegőzést. A teljeskörűen felújított udvarunk szinteltolások, amely így is kiváló lehetőséget nyújt a gyermeki felfedezésre, megtapasztalásra, sokoldalú mozgásfejlesztésre, illetve a tudatosan felépített pedagógiai munka megvalósítására.

Óvodánk programja: Mozgásfejlesztéssel az egészséges életmóddért. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód kialakítására, fejlesztésére, a gyermekek testi-lelki szükségleteinek és mozgásigényének kielégítésére. Feladatunk a mozgás megszerettetése, a mozgás kedv fenntartása. Óvodánkban már hosszú ideje alkalmazzuk

a Mozgáskotta módszert, ami komplexen fejleszti a gyermekek testi, értelmi és szociális képességeit. Terveink között szerepel a Vitamintorna bevezetése is. Tornaszobánk jól felszerelt, sok mozgásos eszközzel rendelkezik, amit folyamatosan bővítünk. A bővítéshez óvodánk alapítványa a Napsugár Alapítvány is hozzájárul. Választható délutáni programok: néptánc, felekezetek szerinti hittanoktatás, dzsúdó, állatasszisztált terápia. Kiemelt figyelmet fordítunk a szülők és az óvoda kapcsolatának ápolására, erősítésére. Több olyan programot tervezünk és szervezünk, amelyek a családdal való együttműködésen alapsznak. Bízunk abban, hogy minél előbb tervezhetünk közös programokat, ahol megismerhetik munkánkat, véleményt cserélhetünk gyermekeikkel kapcsolatban.

Aranyhal Waldorf Óvoda

Az Aranyhal Waldorf Óvoda 2015. szeptember 1-jén kezdte meg működését egy csoporttal. A csoport a Waldorf-pedagógiának megfelelően vegyes életkorú – hiszen ez áll a legközelebb egy család vagy közösség mindennapi életéhez.

„Csináld utánam”, avagy utánzás és tanulás: A 0-7 éves korosztályban a gyerekek mindent utánzás alapján tanulnak: beszédet, mozgást, gondolkodást, érzések kifejezését. A gyerekek mindent elraktároznak. A felnőtteknek kell „válogatniuk”, átgondolni, hogy mit szeretnének a gyerekeknek tanítani. Ezért fontos, hogy óvodánkban a gyerekek között tevékenykedő felnőttek utánozható mintát nyújtsanak a nap folyamán. Nem a beszédén, az utasításon van a hangsúly, hanem a tevékenységeken, illetve a cselekvés minőségén.

Fotó: az óvoda felvétele

„Meghódítom a csillagos eget”, avagy biztonság és felfedezés: A gyerekeknek alapvető igényük van a biztonságra. Kisbaba korukban az édesanyjuk ölelése nyugtatja meg őket. A tudat, hogy biztonságban vannak, kalandozásra, felfedezésre készíti őket. Óvodánkban határozott keretek vannak, melyeken belül a gyerekek szabadon mozoghat-

nak. Maguk dönthetik el, mivel játszanak, hogyan másszanak fel a fára. Az egyértelmű és egyszerű szabályok azért vannak, hogy ezeket a kereteket szolgálják. A pedagógus feladata egy nyugodt, harmonikus és biztonságos légkör megteremtése, melyben a gyerekek szabadon kipróbálhatják saját határaikat, akarataikat, kifejezhetik érzelmeiket, megta-

nulhatják a közösségi élet működését. A játékokban nincs direkt irányítás, saját fantáziájuk, képzeletük szabhat csak határt a játékoknak.

„Ma csütörtök van, akkor sütünk”, avagy ritmus és kiszámíthatóság: Az óvoda napjai, hetei előre meghatározott ritmusban zajlanak, mivel az állandóság és a követhetőség nagyon fontos a korosztály számára. A hét minden napjának van egy saját gabonája, melyből a tízórai készül, van saját tevékenysége, pl. festés, sütés, gyurmázás. Minden nap azonos ritmusban zajlik. A gyerekek pár hét elteltével pontosan tudják, hogy milyen tevékenység következik, és arra hogyan készüljenek fel. Utasítások nélkül tudják, hogy mikor kell rendet rakni, kezet mosni, vagy éppen kötényt kötni. A gyerekek nyugalmat lelnek a ritmikuságban, ami biztonságot ad számukra.

Balogh Antal Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Kalkuttai Szent Teréz Tagóvoda

Óvodánk 2019. szeptember 1. óta működik, a katolikus iskola tagóvodájaként, a fenntartó a Pécsi Egyházmegye. A négy csoport befogadására alkalmas óvoda Paks központjában van. A műemlékvédelem alatt álló patinás épület az elmúlt években teljesen megújult, a régi stíuselemeket meghagyva, Paks jellegzetességeit kiemelve, modern belső terek várják a gyermekeket.

Az óvoda felszereltsége kiváló, az eszközállomány segítségével minden irányú fejlesztés biztosított. A gondosan megtervezett udvar mozgásfejlesztő eszközei esztétikusak, fejlesztő hatásúak, aktív mozgásra készítik a gyermekeket.

A tornaterem is jól felszerelt, biztosított a mindennapi frissítő mozgás, a heti mozgásos foglalkozás.

Fotó: Babai István

A pedagógiai programunkban hangsúlyos a keresztény nevelés, de mellette helyet kap a művészeti nevelés is. Támogatunk minden olyan pedagógiai módszert, illetve eszközt, amelyek a gyermekek személyiségformálását segítik. Célunk, hogy minden kisgyermek megkapja a fejlődéséhez szükséges segítséget tehetségé-

nek feltárásához, hátrányának leküzdéséhez. Az óvodai fejlesztő munkát logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus és pszichológus segítik.

2021. szeptember 1-től körzethatár nélkül várjuk a gyermekeket negyedik csoportunkba, amely tiszta kiscsoport lesz, valamint a vegyes csoportba, ahol 3-7 éves

gyermekeket nevelünk, fejlesztünk. Amit kínálunk: szeretetteljes, sokféle élménnyel tarkított kiegyensúlyozott mindennapok, játékos hitre nevelés. Választható/javasolt foglalkozások: mozgásfejlesztés, alapozó terápia; néptánc, kézműves, drámajáték, ének foglalkozás; logopédia, fejlesztő foglalkozás; vízhez szoktatás.

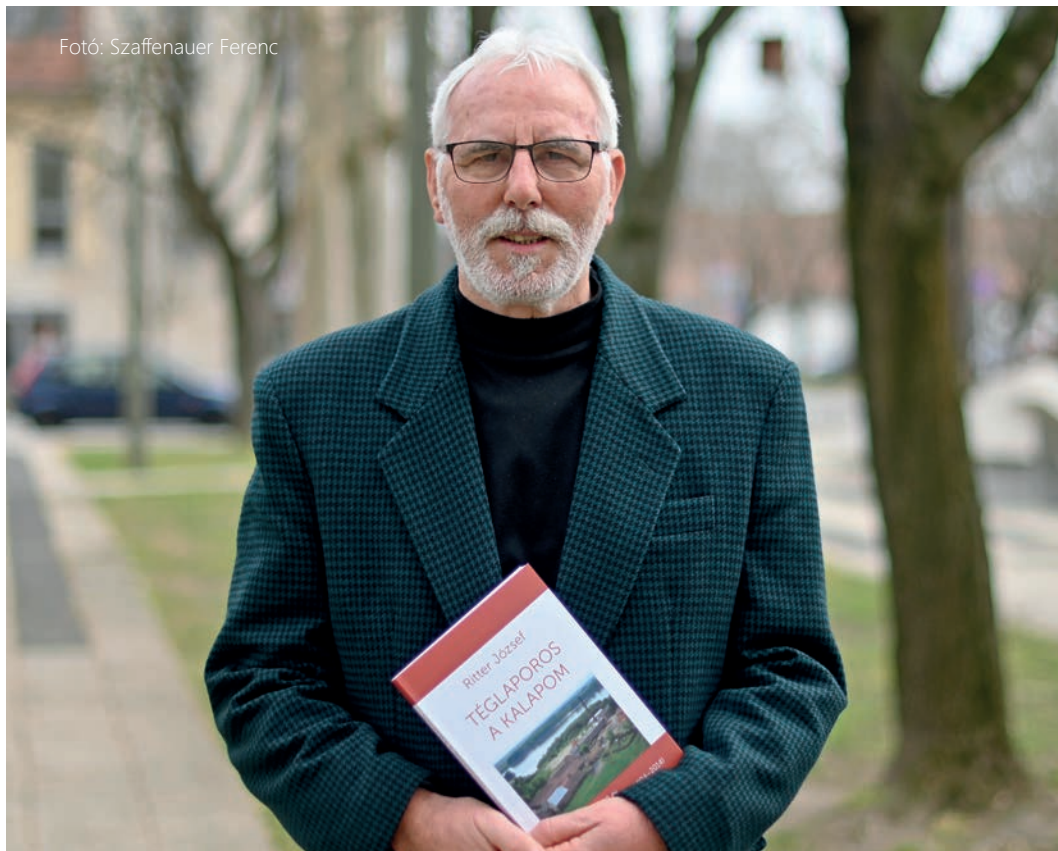
A kialakult járványhelyzet miatt nem tudunk hagyományos nyílt napot szervezni, ezért figyelmükbe ajánljuk intézményünk honlapját és Facebook-oldalát: www.baloghakatisk.hu, www.facebook.com/baloghantalkatolikusiskola. A beiratkozás időpontja: 2021. 04. 20–21. Helyszín: Paks, Kossuth L. u. 2. Parkolási lehetőség: Paks, Kossuth L. u. 6. Az óvoda telefonszáma: 06-30/481-77-25, melyen várjuk az érdeklődő szülők hívását.

Fotók: Babai István

Fotó: Szaftenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Ritter József

Nemrégiben mutatták be Ritter József *Téglaporos a kalapom* című könyvét, amelyben a paksi téglagyár 120 éves történetét dolgozza fel. A kötet a Duna-korzó Polgári Egyesület kiadásában jelent meg, a képviselő-testület humánpolitikai bizottságának támogatásával.

Amikor évtizedekkel ezelőtt a Sándor-hegyen, a téglagyár külszíni bányájában játszott Ritter József és Plézer János, biztosan nem gondolták, hogy beírják majd magukat a gyár történetébe. Ahogy azt sem, hogy barátságuk megbonthatatlan, a paksiak szemében legendás lesz, egymás gyermekeinek keresztszülei lesznek, a két család együtt jár majd nyaralni, de mindezek előtt ők ketten motoron bejárják az egész országot. Ritter József 1983-ban pályázat útján lett gyárvezető a paksi téglagyárban, aztán a privatizáció során az 1991-ben ala-

pított Ritter és Plézer Téglagyártó és Forgalmazó Kft. lett a gyár gazdája. Ritter József szavai szerint többet jelentett számukra tulajdonnál, a munkahelyük, szívügyük volt a téglagyár, amelynek történetét feldolgozó *Téglaporos a kalapom* című könyvének megírására Kernné Magda Irén helytörténész – aki aztán segítette is –, Kródi József 2011-ben megjelent paksi konzervgyárról szóló kötete adtak inspirációt, és barátja, Plézer János, aki végig ott volt mellette csendestársként értékes szakmai érveléseivel, tanácsaival. – Amikor munkához láttam, két dolgot biztosan tudtam. Az egyik, hogy a címet az ismert népdalból kapja a könyv, a másik, hogy bevezetésként összefoglalást adok a téglagyár több ezer éves történetéről – mondta Ritter József, aki kötetének elején azt írja: „A népdal sorával ellentétben nem azért lett »téglaporos a

kalapom«, mert a téglagyárban lakom, hanem azért, mert megérintett a téglagyár történetének szellemisége. S akit egyszer megérint ez az örökség, annak nemcsak a kalapja, a lelke lesz téglaporos.” A könyv „magában hordoz helytörténeti, ipartörténeti, gyártástechnológiai elemeket éppúgy, mint természeti, emberi tulajdonságok értékeit”. Ritter József ír többek között a hagyományos téglagyár mindennapjairól, a Hoffmann-féle körkemencéről és a hozzá tartozó kéményről, ami a második világháborúban belövést kapott, és elképzelhető, hogy elhajlása ennek következménye, a Sándor-hegyről, ahonnan a téglagyártáshoz szükséges nyersanyagot fejtették, és ami Közép-Európa egyik legnagyobb löszös képződményeként állandó kutatási helyszín volt. Beszámol a *Sorstalanság* című film forgatásáról, hogy – mint mondta –

ne vesszen a feledés homályába ez a különleges esemény, és elmeséli a gyár technológiai hídjának történetét is, ami a város északi kapuja volt, és nem volt paksi lakos, aki ne érezte volna alatta áthaladva, hogy hazaérkezett. – A téglagyár működését a lehetőségek végső határáig elvittük, 2006-ban váltunk meg a cégünkötől. A gyár aztán 2009. december 31-én végleg bezárt. A területnek van tulajdonosa, az épületek, a kémény még állnak, de elképzelhetetlennek tartom, hogy itt újra hagyományos téglagyár üzemeljen, eljárt felettük az idő – mondta. – Három munkahelyem volt, a betonüzem, a konzervgyár és a téglagyár. A nyugállományba vonulás után tíz évig a paksi homokbánya bányaműszaki-vezetőhelyettese voltam, illetve ezzel párhuzamosan (és ezt kevesen tudják) egy pékségben pékáru-kiszállító, ez eredetileg csak egy beugrás lett volna, de aztán nyolc év lett belőle. Van két kis unokám, Eliz és Zente. Kedvelt időtöltéseim a kertművelés, az olvasás (a városi könyvtár első beiratkozói között voltam), sportrajongó vagyok, az élen a labdarúgás áll, illetve nagy rock-metal fan vagyok. Utóbbi a hetvenes évek elején a Uriah Heep *Júliusi reggel* című számával kezdődött. Az 1986-ban megjelent első Metallica Hugarica, most HammerWorld magazin minden száma megvan, egyet kivéve – mondta Ritter József. A könyvre visszatérve kitért arra, hogy az elkészült kéziratot, a fotókat és egyéb dokumentumokat Jakab Éva öntötte könyv alakba. A kötet végén többeknek köszönetet mond, kiemelten feleségének, Gizikének, fiainak, Tibornak és Andrásnak, menyének, Nikolettnek, és barátjának, Plézer Jánosnak. – Nagyon jó érzés, hogy elkészült a könyv. Azt szeretném, hogy kerüljön méltó helyére, a paksi emberek otthonába, a paksi konzervgyár története mellé. Mert volt egyszer egy konzervgyár, s volt egyszer egy téglagyár. Őrizzék meg az emlékeket!

Kohl Gy.

Mesterségekről első kézből

Kövi-Ónodi Gyöngyi néprajz-muzeológus

Fotók: magánarchívum

– **Milyen indítatásból lett néprajz-muzeológus?**

– Nem határozott elképzelés vezetett a néprajz irányába, inkább benyomások, élmények, érzések által fordult erre az utam. Nagyvárosi, lakótelepi gyerekként nőttem fel Debrecenben, de testvéreimmel minden nyáron legalább egy hetet töltöttünk a nagyszüleimnél, a szatmári Erdőhát kis falvaiban. Először itt tapasztaltam, hogy milyen a falu és annak szabályrendszere, közössége. Később a néptánc is állandó kapcsolódást jelentett a népi kultúra felé. Amikor a gimnáziumi érettségi után továbbtanulásra került sor, még nem tudtam, mit szeretnék. Elkezdtem bőrműves szakmát tanulni, majd egy év múlva jelentkeztem a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem néprajz szakára.

– **Mindig hasonló foglalkozást képzelt el magának?**

– Gyerekkoromban szinte minden jobban érdekelt a tanulásnál, nem volt tervben, hogy egyetemi tanulmányokat igénylő pályát választok. A „néprajzosság” számomra egy szemléletmód, amit kiegészít a szakmaiság. A muzeológia már inkább nevezhető foglalkozásnak. A gyűjteményi munka gyakran monoton, de a tárgyak mögött rejlő történetek színesebbé tudják tenni.

– **Milyen volt az eddigi életpályája?**

– Az egyetem után újságírónak tanultam, táncot tanítottam, és egy bankban voltam ügyintéző. Ez a munka elég távol állt attól, amit szerettem volna csinálni, így amikor egy volt csoporttársamtól hírt kaptam arról, hogy

ő távozni készül a paksi múzeumból, beadtam a jelentkezésemet. Hivatalos néprajzos pályafutásomat itt kezdtem Pakson, 2002 őszén.

– **Mivel foglalkozik egy néprajz-muzeológus?**

– A néprajz a történeti-társadalmi tudományok egyik ága, amely a népi kultúra vizsgálatával foglalkozik. Több irányzatát megkülönböztethetjük. Én kulturális ökológia specializáción végeztem, a hagyományozódási folyamatok, a mentalitás, a tér-struktúra-szerkezet és a kultúra kölcsönhatása, az egyén és a közösség kapcsolata az, amit legszívesebben vizsgálom. A múzeumi munka főként a tárgyi és szellemi néprajzi emlékek gyűjté-

sét, feldolgozását és gondozását foglalja magába. Amikor egy tárgy érkezik a gyűjteménybe, egy gyűjtésről film- vagy hangfelvétel készül, a törvényi előírásoknak megfelelően nyilvántartásba kell venni, gondoskodni kell állagának megőrzéséről, megfelelő tárolásáról. A történeti hátteret is pontosan dokumentálni kell, hogy egy későbbi kutatás megfelelő következtetéseket tudjon levonni, a kiállításokban hiteles képet kaphassanak a látogatók.

– **Mit szeret legjobban ebben a hivatásban?**

– Legjobban azt szeretem benne, hogy nagyon összetett. Ami számomra legfontosabb, az a gyűjtőmunka, ebből is főként a szellemi kultúrával kapcsolatos beszélgetések. Az állandóság, stabilitás, ami a hagyományozódó kultúrát megélt emberek sajátossága. A másik olyan terület, ami nagyon közel áll hozzám, az a kiállítások tervezése, előkészítése és megvalósítása.

– **Kinek ajánlja ezt a hivatást, milyen készségek szükségesek hozzá?**

– A néprajzi munkához mindenképpen szükséges a hagyományos és a jelenkori kultúrák iránti kíváncsiság. Fontos a nosztalgikus szemlélet helyett az elemző, kritikai látásmód. Elengedhetetlen a jó kommunikációs készség, és ugyanilyen fontos a megfigyelőkészség. A múzeumi munkához szükséges a rendszerszemlélet, a monotonitáért és a kreativitás. Mindenkinek ajánlom, aki szeretné mélyebben megismerni a világot, amiben él.

Sólya Emma

Az eltűnt városkép nyomában

Bálint Lajos nagyszállodája

Az Erzsébet Szálló Paks egyetlen országosan ismert műemléke, mely a századelőre a társasági élet központja, a vagyonos polgárok, hivatali előjárók találkozóhelye lett. Bálok, komolyzenei koncertek, színielőadások, társas összejövetelek sokaságát tartották benne. 1903 tavaszán felröppent a hír, hogy „az állam Pakson megvenni szándékozik a nagyvendéglő épületét, hogy abban a kir. járásbírószékhelyet elhelyezhesse”, de azt végül a Deák Ferenc utcában építették fel. Az új tulajdonos egy ref. csizmadia fia, Bálint Lajos (1863–1932) lett, aki feleségével, Zeles Juliannával a közeli Mádi Kovács György utca 4. szám alatt lakott. A cipészből lett vendéglős saját képeslapot is kiadott, büszkén hirdette rajta, hogy ez bizony „Bálint Lajos nagyszállodája”. Az Erzsébet-elnevezést vagy a Sisi-kultusz vagy az új vállalkozásba elsőnek születő Erzsébet lánya ihlette. Legenda, hogy az 1902-ben született lánya tizedik születésnapjára kapta volna a nevet a szálló, mert ezt az 1912 előtti képeslapfeliratok cáfolják. A gyorsan fejlődő vállalkozás hozzásegítette Bálint Lajost, hogy a városban a legtöbb adót fizetők közé sorolják. A kaszinó is fénykorát élte, az 1907-es tisztújító közgyűlésen Horváth Sándor elnök

„tartalmas beszéd kíséretében visszaemlékezést tett a kaszinó régi és mostani állapota közötti különbségről. Régente a kaszinó csak a környékbeli földbirtokos osztálynak volt a találkozási helye, hol a családi ügyeket tárgyalták, de ma a paksi kaszinó kedves szórakozási helye a jó nevelésű, művelt, jellemes embereknek, hol a második családi otthonukat lelhetik fel.” (Közérdek, 1907.03.23., 6.o.)

1910-ben Bálint és barátai fotón örökítették meg magukat, midőn a házigazda 400 kg-os, csodalénynek tartott disznáját levágták. 1915 karácsonyán a paksi vöröskereszt kiegészítő kórházában a beteg katonáknak díszes karácsonyfát állítottak, és a meghitt eseményen a katonákat a Bálint házaspár ünnepi vacsorával lepte meg. (Tolnavármegye és a Közérdek, 1916.01.03., 4.o.) 1918 nyarán Mancika lánya esküvőjével egyidőben tartották Bálint Lajos és neje 25 éves ezüstlakodalmi ünnepségét, ahol együtt köszöntötték mind az ifjú párt, mind a jubiláló örömszülőket. (Tolnamegyei Közlöny, 1918.06.23., 2.o.) A nyári örömet őszi tragédia árnyékolta be:

Fotó: magánarchívum

Paks, Erzsébet-szálló, Tumpek fényképész kiadása, kb. 1930.

„Mély gyász érte Bálint Lajost, a paksi Erzsébet szálló tulajdonosát, akinek 20 éves Elemér nevű fia, folyó hó 22-én, egy önfeladott pillanatában szíven lőtte magát és rögtön meghalt.” (Tolnamegyei Közlöny, 1918.09.01., 3.o.)

1920-ban hirdetésben keresett „teljes ellátás és havi fizetés mellett jobb családból való özvegy nőt, aki szállodám szobáinak gondozását és a fehérneműk javítását vállalná”. (Tolnamegyei Újság, 1920.07.17., 4.o.) Itt kezdte meg működését a földszinten Paks első mozija 1920-ban, és volt a szállónak saját jéggyára is. 1921-ben dr. Grünfeld Adolf községi orvos nagyívú tervet vázolt, melyben az Erzsébet-szállót szanatóriummal alakította volna, amely üdülőhajókkal kiegészítve az első víziszanatórium lett volna a világon. 1924-re az idősödő Bálint Lajos eladta a szállót és visszavonult, ekkor már a tengelici Wéber Dénes hirdette harmincöt vagon búzáért megvételre vagy bérbe. 1926-ban az akkori bérlő, Todero Viktor csődöt jelentett, majd Högyészről érkezett vendéglátós szakember, Hiller Róbert próbálta a szálló forgalmát fellendíteni, később Demus Zoltán, majd Baumann Gáspár vendéglősök vezették. Madártani megfigyelések szerint egy galambféle az Erzsébet-szálló udvaráról terjedt el az óvárosban:

„A szállodában mindig tartottak öt-hat balkáni kacagógerlét kalitkában. Nagy kalitkájuk télire a konyhába, nyaranta pedig a kerthelyiség fái közé került. Öt-hat évvel ezelőtt a gyermekek a kalitka ajtaját nyitva felejtették, a gerlek kijöttek rajta, de a kalitka közelében maradtak, éjszákára maguktól visszatértek helyükre. Mivel gazdájuk látta, hogy nem mennek el, nyitva hagyta a kalitka ajtaját, hadd járjanak ki rajta szabadon. Nehány nap múltán már a fákra is felszálltak s az alacsonyabb ágakon tollázkodtak.” (A természet, 1939.05.15., 5. szám)

A politika szóinkai is gyakran megjelentek a szálló erkélyén, hogy hangzatos kortesbeszédekkel gyűjtsenek szavazatokat. 1933-ban Pakson háromezres tömeg előtt folyt Gömbös Gyula miniszterelnök üdvözlése a szálló előtt. A község előjárósága még ez évben díszpolgári címet adományozott Gömbösnek, az oklevelet viszont már csak posztumusz az özvegye vette át. De ezt már Bálint Lajos vendéglős, községi képviselő-testületi tag sem élhette meg, mert 1932 decemberében, életének 70. évében rövid szenvedés után visszaadta lelkét a teremtőnek, sírja ma is fellelhető az Öreghegyi régi református temető ösvényei között. (Folytatjuk!)

dr. Hanol János

Paksi Hírnök retró

A Paksi Hírnök harmincadik évfolyamában van. A jeles évforduló alkalmából az idén megjelenő lapszámok mindegyikében ízelítőt adunk ebben a rovatunkban abból, mi mindenről olvashattak már a helyi lapban. A Paksi Hírnök a kezdetektől fogva nemcsak tájékoztató funkcióval bír, hanem közéleti és kulturális szerepet is betölt, emellett Paks kordokumentuma.

Évnyitó a Balogh Antal Katolikus Általános Iskolában

Szeptember elsején délután öt órakor kezdődött a Kossuth Lajos utcában az immár ismét egyházi iskola tanévnyitó ünnepélye. A Himnusz eléneklése után Mayer Mihály megyéspüspök megáldotta az iskola épületét, majd szólva a jelenlévőkhöz kiemelte, a paksi iskola példája igazolja: van igény mai világunkban az egyházi iskolákra, ahol a keresztény értékeket megbecsülik. Ezt követően dr. Korsenszky Mihály miniszteri biztos köszöntötte az egybegyűlteket. Mint monddta: – Csodálatos dolog történt, ránk sütött az Isten napja, ránk sütött átvitt értelemben is. Ma Magyarországon lehetőség van arra, hogy mindenki az legyen, amivé lenni akar. Egy sokszínű iskolai rendszer kialakulásának lehetünk tanúi most. Ma már ugyanaz a jog illeti meg a vallásos polgárt, mint az ateistát. Ki-ki szabadon választhat milyen önkormányzati, felekezeti iskolába akar járni. [...] Az egyházközség énekkarának előadá-

sa és a többi diák szavalata után Pálmai Klára igazgatónő olvasta fel köszöntőjét. [...] Ezután dr. Széchenyi Attila alpolgármester lépett mikrofonhoz. [...] A be-

szédet követően Reményik Sándor *Csendes csodák* című versének meghallgatásával a tanévnyitó véget ért.

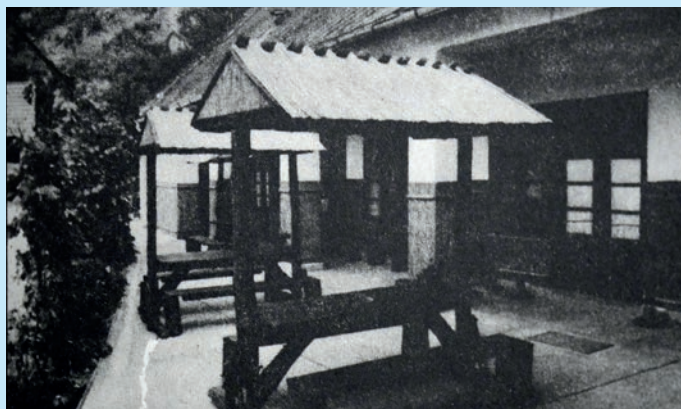
1993. szeptember 22. 5. évf. 19. szám

Paks az őszi BNV-n

Nem tekinthető általánosnak, hogy a hagyományosan a fogyasztási javaknak elkötelezett őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron egy város mutatkozzék be – kínálva gazdasági, kulturális és idegenforgalmi lehetőségeit. A Budapest Klub – amely többek között testvérvárosi kapcsolatok fejlesztésével foglalkozik – Paks városát invitálta erre a bemutatóra. A város kiállítását az F/2 pavilon hatos szektorában kereshették fel az érdeklődők. Egy nagy transzparensen a város képei hívták fel a figyelmet, de itt voltak a város képeslapjai és könyve is. Ugyancsak elhozták a kiállításra a konzervgyár termékeit, és a szinte még „nyomdászágú” legújabb CD lemezt is, amely a nyári blues-rock fesztivál jam seisson anyagából készült. [...]

1993. szeptember 22. 5. évf. 19. szám

Megnyílt a Kiss Nádas söröző

Megnyílt a Kiss Nádas söröző a Deák Ferenc utca 32. szám alatt a napokban. A hely és az üzlet

nagyon szép, kedves. Az udvaron tíz autónak elegendő kavicságyas parkoló húzódik, mögöt-

te a Sándor-hegy óvja a szélről az épületeket. A kerthelyiség három nádfedeles „Tarzan-bútor”-ból áll. Tervezőjük és kivitelezőjük Halász Róbert festő. Az épületben két terem fogadja a vendégeket. Összesen 100-nál is több vendéget tudnak kiszolgálni a két teremben. Kiss Miklóssal, a söröző vezetőjével beszélgetek.

– Mikor született meg az ötlet, hogy vendéglőt nyitok a régi Kiss-házban?

– Tavaly nyáron, így a sok kárpótlás mellé a vendéglőveze-

tői tanfolyamot is elvégeztem a '92–93-as tanévben. Szinte teljesen önerőből varázsoltunk ebből a régi épületből sörözőt. A belső, különteremben kiállításokat szeretnénk rendezni fiatal képzőművészek anyagaiból. Irodalmi és művészeti estek, baráti, iskolai találkozók megrendezésére is kiváló ez a terem. A másik, első helyiségben egyedi, belső bárpultot alakítottunk ki, amiben két tévét is elhelyeztünk. Itt külön boxok vannak. [...]

-oz-

1993. augusztus 11. 5. évf. 15. szám

Eltemették Vida Istvánt

Életének 82., áldozópapságának 58. évében elhunyt Vida István dunakömlödi plébános, püspöki tanácsadó, adta hírül a gyászjelentés. Tiszteletű augusztus 12-én du. 3 órakor kísérhették utolsó útjára a szekszárdi alsóvárosi temetőben. Aznap de. 10-kor tartottak gyászmisét Dunakömlődön, amit Lendvai István tolnai esperes, Simon István káplán, Isgum József és Soroncz Ferenc plébánosok koncelebráltak. [...] Isgum József az elhunyt falujához való ragaszkodását hangsúlyozta, ahol 31 évig szolgálta egyházát,

Istenét. Kiemelte türelmét a helybeliekhez, hogy itt akart meghalni, s utolsó szavaival is aggódott a gyülekezet sorsa miatt. [...] Széchenyi Attila paksi alpolgármester az egykori baráttól, lelki vezetőtől vett végső búcsút. Felidézte nehéz életút-állomásait, emlékeztetett erkölcsi hajthatlanságára, s hogy ennek elismeréseképpen neki ítelték oda először a város vezetői a Pro Urbe díjat. [...] A templomot, a hitet épen hagyta maga után a hívőknek.

– Mislai Gyula –

1993. szeptember 8. 5. évf. 18. szám

A lakók kérésére ismét Szentháromság tér

A paksi önkormányzat támogatásával a közelmúltban készültek el a Béke téren a Szentháromság-szobor restaurálásával. Ebből az alkalomból az „öreg” templom plébánosa levelet írt a város „előjáróságának”. Az írásban a plébános köszönetet mondott a szobor megújulásáért, mint írja: az egyház anyagi forrásai kimerültek, s ilyen költséges vállalkozást képtelen lett volna vállalni. [...] Ugyancsak ebből az alkalomból kéréssel fordult a helybeli lakosság az önkormányzathoz. A polgármesterhez címzett levélükben a következőket írták: „Alulírottak, a

Béke tér lakói azzal a kéréssel fordulunk a Tisztelt Polgármester úr felé, hogy terünket a valamikori nevére, Szentháromság térre változtassák, illetve régi nevére visszaállítani szíveskedjenek. Ennek aktualitását abban is látjuk, hogy most készül el a Szentháromság-csoport helyreállítása, és került vissza eredeti helyére.” [...] Az önkormányzat tegnapi ülésén megtárgyalta a lakók kérését. Annak jóváhagyása után, 1994. január elsejétől a Béke tér ismét a régi nevét, a Szentháromság tér nevet viseli.

1993. december 15. 5. évf. 25. szám

Negyedszázados a Városi Könyvtár

A fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Városi Könyvtárban október 25-én megemlékeztek a jeles születésnapról. A felújított könyvtár munkatársai házi ünnepségre hívták meg a kedves olvasókat, külön is mindazokat, akik immár 25 esztendeje hűséges olvasói a belül megszüpült Városi Könyvtárnak.

Több hónapos szünet után október 4-én ismét megnyílt a kívül-belül felújított, 25. születésnapját ünneplő Városi Könyvtár. Herczeg Ágnes, a 17 éve itt dolgozó vezető az ünnepi pillanatok közben mondja: – A mostanit megelőzően először 1982-ben volt felújítás. Jelentős alapterületű raktárhelyiséggel is bővült az intézmény. Ennek ellenére nem teljes az örömünk, mivel a zenei részleg elhelyezését még mindig nem tudtuk megfelelően kialakítani.

Technikai eszközökkel is gyarapodtunk, van például fénymásológép, színes tévé, könyvbeszerzési keretünk nőtt, igaz nem oly mértékben, ahogy az infláció. A könyvtárlátogatók körülményei is javultak, kollegáim ugyancsak jobban érzik magukat a változásoknak köszönhetően. [...]

1993. november 3. 5. évf. 22. szám

Halló, itt a paksi rádió!

Az idén a tavaszi fesztivál ideje alatt egy héten keresztül már hallható volt a városban a Fortuna Rádió. A fesztivál idejére kaptak rendkívüli engedélyt a sugárzásához. Azóta kiírták a pályázatokat, amelyek beadási határideje rövidesen lejár [...] A Fortuna Rádió Paks naponta jelentkezne, s mint mondták, mindent megtesznek azért, hogy „felnőhessenek”. [...] A tervek szerint október 31-én kapnak választ arra, hogy sikeres volt-e a pályázatuk. Ha igen, akkor december 1-jén reggel 30 km-es körzetben hallható lesz a Fortuna Rádió Paks.

– oz –

1993. október 6. 5. évf. 20. szám

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámas terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztele, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

**Szakács- és felszolgálótanulók
jelentkezését várjuk
gyakorlati képzésre.**

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcserda@t-online.hu

„...nem érdemel dicső jövőt azon nemzet,
mely múltjának emlékeit nem becsüli.”

(Wosinsky Mór)

A kályha szó az ógörög kakkabos, a késő latin cacculus és az ófelnémet kahlala szóból eredeztethető, a mi nyelvhasználatunkban a XVIII. században tűnik fel először. Egyes kutatási eredmények szerint a zárt terű tüzelés, tehát a kályha őse a paleolitikumban már megjelenhetett. A tűz melege nyugalmat és biztonságot jelentett az emberiség történetében. Később a kályha nemcsak melegítésre szolgált, hanem esztétikai élményt is adott. „A XVIII. században egy-egy díszesebb kályha rangot, a hatalmat volt hivatva reprezentálni... a kívülről fűtős kályhákat alkalmazták. Így a fűtéssel járó piszkot (pl. hamuzást, tüzelőtörmelékait, füstöt etc.) kizárták a szobából, a fűtés munkafázisát elkülönítették a társasági élettől...” (B. Gál Edit, História 5-6/1993) Egy ilyen kályha „újra-élesztéséről” szeretnék írni egy pár gondolatot. 2008-ban a Paksi Városi Múzeum szomszédságában álló reformkori szálloda előtt markológép tépte föl a földet. Járdá építése kezdődött az Erzsébet Nagy Szálloda körül. A felszín alól cserépkályha-töredékek kerültek elő. Megindult a leletmentő ásatás, amely során XIX. századi kályhacsempe-töredékeket találtak. A leletanyag 100-150 éves földben pihenés után öt évet ült a múzeumraktár polcán, végül a restaurátorműhely válogatóasztalán landolt. A csekély mennyiségű töredék ellenére döntés született: így is létrehozunk egy elvi rekonstrukciót. Hiteles párhuzamot és szakirodalmat kutattunk fel (Győr, Xántus János Múzeum, Cserépkályhatörténeti kiállítás, Sabján Tibor: Nagy kályhakönyv, Tanai Péter: A Fruhmann-műhely gipszminta kincse és B. Gál Edit, História 5-6/1993). Fizikai állapotát illetően jó

Tárgy/ történet

megtartású anyag került elénk. Szennyezettségét tekintve kevés karbonátos lerakódást találtunk a felületén, melyet mechanikusan és vegyszeresen tisztítottunk, ezután a töredékek összenézése, illesztése, végül ragasztása következett. „Sok műtárgy a restaurátor munkájával válik csak helyesen értékelhetővé és szemléletessé azzal, hogy a különálló töredékeket egységesítve, a hiányzó részeket jelzi vagy pótolja. E munkát az elvek, a szemlélet és az igények éppúgy befolyásolják, mint a szokások és az ízlés változásai...” (Szakál Ernő, kőszobrász, restaurátor)

A kevés töredékből is kitűnt, hogy klasszicista stílusú, hengeres táblás kályháról van szó, az összeillő darabok nagy valószínűséggel a Deák-ház szalonjának DNy-i sarkában lévő, ívesen bemélyülő kályhafülkében alkothattak egy kályhát. Pár sor a klasszicista kályháról: „...A rokokó stílus ellenhatásaként lépett fel a klasszicizmus, amely antik példákat követve a világosságot és a mérték tartást hirdette. A kályhák tervezésében az egyszerűség és újra a szimmetria uralkodott... A hengeres testű klasszicista kályha nyugalmat és harmóniát sugároz. Keskeny, hangsúlytalan párkányai vannak, tejetét váza zárja.” (Nagy kályhakönyv, Sab-

ján Tibor) A paksi kályha előregyártott sablonba vert kályha, melyet száradás után égettek, mázaztak. Rendszerint fémlábak tartották a nagyméretű fémtálcára helyezett kályhatesetet. Szeletelessel, szabással készítették az óriási csempékből összerakott hengeres kályhákat, melyeknek akár egyméteres lapjait a földön szikkasztották, majd egészen kemény állapotban dolgozták fel. Az íves csempéket gipszformába hajtották bele, majd hátrészükre ragasztották a szabott bordázatot (rumfot). Ez adta, illetve biztosította a csempék ívét, hogy száradás alatt ne deformálódjanak. Visszatérve munkánkhoz...

A megtisztított és összeragasztott töredékek hiányzó részeit gipsszel pótoltuk. Ki kellett számolnunk az íves töredékekből, hogy mekkora sugarú a körív. Ezt úgy oldottuk meg, hogy két húrt húztunk a meglévő ívtöredékre, és a felezőtengelyek metszéspontja megadta a kör közepét. A profilos párkányokat és a kályha palástját fazekasagyagból profilszánkóval egy általunk készített merev tengelyről meghúztuk, majd gipszből kiöntöttük. Az így legyártott gipszelemekbe beültettük az eredeti töredékeket a megfelelő helyre. Teljes száradás után csiszoltuk és akril temperával festettük a gipszet. Plextollal imitáltuk a mázfényt. Végül összeállítottuk a kiállításba. Nagy örömünkre a 2,75 m magas kályharekonstrukció nemcsak a magasságával felelt meg az elvárásoknak, hanem az íve is pontosan a kályhafülkével azonos. Munkámban nagy segítség volt két kiváló kollégám, Ring István és Makó Gábor és mindenek fölött a mennyben székelő örök Atya. Nélkülük nem sikerült volna. A varosimuseum.hu oldalon (galéria/időszaki kiállítások/MINIKiállítás) bővebb információ és fotógaléria is elérhető a témában.

Tövisháti Béla

Fotók: Paksi Városi Múzeum

Állami kitüntetést kapott Csom István

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Csom István a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetésben részesült. Az ASE örökös tagja, olimpiai bajnok sakkozó, nemzetközi sakk-nagymester a magyar sakk-sport nemzetközi rangját erősítő és a sportágat világszerte népszerűsítő, kivételesen eredményes sportolói, valamint sikeres edzői pályafutása elismeréseként kapta a kitüntetést.

Csom István a válogatottban 1964-ben, Jugoszlávia ellen debütált, az első olimpiai válogatottsága 1968-ban, Luganóban volt. A nemzetközi nagymesteri címet 1973-ban szerezte meg, a magyar válogatottban 184 alkalommal szerepelt. Az első sikereket 1970-ben érte el: Európa-bajnoki és olimpiai ezüstérem volt az az évi eredménye. Magyar bajnoki cím és egy újabb olimpiai ezüst került a vitrinbe 1972-ben, Európa-bajnoki bronz 1973-ban és Eb-ezüstérem 1977-ben voltak az újabb trófeák. A csúcsra 1978-ban érkezett: a Portisch-Ribli-Sax-Adorján-Csom-Vadász összeállítású magyar válogatott Buenos Airesben olimpiai bajnoki címet nyert a nagy rivális Szovjetunió előtt. Harmadik olimpiai és Európa-bajno-

Fotó: Molnár Gyula archív

ki ezüstjét nyerte 1980-ban, Eb-bronzérmet szerzett 1983-ban, és világbajnoki ezüstérmet 1985-ben. A sakkbán két évente rendeznek olimpiát, Csom István kilenc alkalommal volt a magyar válogatott tagja ezeken a rangos eseményeken. A Budapesti Spartacus sportolójaként kilencszer nyert magyar bajnokságot, 1982-ben BEK-győzelmet ünnepeltek. A klub 1990-es megszűnése után debreceni és kecskeméti évek következtek, 1997-ben került az NB I-be felkerült Atomerőmű SE kötelékébe. A versenyzés mellett az ifjúság képzése lett a feladata. Dolgozott együtt a nemzetközi nagymester, sakkolimpiai ezüstérmes,

U12 Európa-bajnok, U16 világbajnoki bronzérmes, U20 korosztályos világbajnok Ács Péterrel, és a nyolcszoros magyar bajnok, U18 korosztályos ifjúsági világbajnok, U20 junior sakkvilágbajnoki ezüstérmes, csapatban kétszeres Európa-bajnoki bronzérmes Berkes Ferencel. Utolsó tanítványa a korosztályos versenyeken sok szép sikert ért Antal Tibor Kende volt. A Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetés kapcsán Csom István azt mondta: A legmagasabb szintű kitüntetés, amit eddig kaptam, nagyon megérintett, a megbecsülés szép megnyilvánulása volt. – Tavaly múltam nyolcvanéves, kisebb

problémáktól eltekintve rendszerben van az egészségem. Visszavonultam a sakkosztálytól, és lemondtam az elnökségi tagságról. Nem látam már hasznát, mert gyakorlatilag egy éve nincs csapatbajnokság, nincsenek sakkversenyek, nincs közösségi élet. Azért folyamatosan tartjuk a kapcsolatot Gosztola Pistával (az ASE sakkszakosztály vezetője, a szerk.) és Berkes Fecóval mint volt tanítvánnyal időnként értekezünk – fogalmazott. Csom nagymester még elmondta: Mostanában egy kis fenyőfa sorsa foglalkoztatja. A 2002-es szlovéniai sakkolimpián, huszonnégy év után nyert újra érmet a magyar férfiválogatott. Az ezüstérmes csapat tagja volt Ács Peti, én mint versenybíró vettem részt a viadalon. A szervezők elvittek bennünket a Száva folyó forrásához, ahonnan ennek a szereplésnek az emlékére elhoztam egy ujjnyi hosszú kis fenyőt. Itthon elültettem, mostanra már egész szép kis fácska lett belőle. Örölnék neki, ha mint emlékfát át tudnánk ültetni a sakkolimpiai emlékmű környékére. Kérdésünkre Gosztola István, az ASE sakkszakosztályának vezetője úgy tájékoztatót, hogy már gondolkodnak az ötlet megvalósításán.

-joko-

Hetedik a Paksi FC

Kikapott 5:2-re a Paksi FC OTP Bank Ligában szereplő labdarúgócsapata a 26. fordulóban a Ferencváros otthonában. A PFC góljait Hahn és Szendrei szereztek. A gárda a vereség után egy helyet visszacsúszott a táblán, így 34 ponttal a 7. helyen áll. – Jól kezdtük a mérkőzést, egy büntetőből vezetést szerezünk, ezt követően kicsit mélyebben húztuk meg a védekezési vonalunkat, mint szoktunk. A második játékrészben viszont saját magunknak tettük nehezzé a találkozót. Nem

volt elég agresszív a középpályánk – ez egyébként mindkét félidőre igaz –, nem szerezünk sok labdát, ha pedig mégis, azonnal vissza is adtuk még a saját térfelünkön. A hibáinkat a Ferencváros pedig úgy használta ki, hogy helyzeteket alakított belőlük – fogalmazott a mérkőzést követően ifj. Bog-nár György, a csapat másodedzője. Az OTP Bank Ligában a Paksi FC legközelebb április 3-án 14.45-kor az MTK Budapest együttesét fogadja.

Faller G.

Sok volt a hiányzó

Az utolsó idegenbeli mérkőzését játszotta az NB I/A-s férfi kosárlabda-bajnokság alapszakaszában az Atomerőmű SE csapata, a negyedik helyen álló Szegedhez látogattak Kovácsék. A Falco és az Alba elleni magabiztos győzelmek után mélyütésként érte a társaságot, hogy újra megjelent közöttük a Covid-19. Pozitív lett Eilingsfeld János, Gulyás Milán, Kevin Capers, Kalmár Viktor és Valerio-Bodon Vincent tesztje, így a Tisza partján nélkülük játszottak a pi-

ros-kékek. Ennek ellenére nem feltartott kézzel léptek pályára, végig partiban voltak a teljes kerettel játszó Szegeddel szemben. A negyedik negyed elején még a vezetést is átvette a paksi csapat, de a végére elfogyott az erő. Az utolsó, hazai alapszakasz mérkőzésen a Kaposvár ellen nyerni kell az ASE-nak, hogy megszerez-zék a hatodik helyet. Naturtex-SZTE-Szedeák-Atomerőmű SE 101-92 (29-20, 26-24, 22-30, 24-18).

-joko-

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Média centrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51-53.

Email: paksihironok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2021. április 16.

Szolgáltatásunk igénybe vehető: Hétköznap 7:00-22:00 óráig.
Péntek reggel 7:00 órától vasárnap este 22:00 óráig.

+36-30/222-6030, +36-20/320-0822, +36-20/440-7540, +36-70/326-7266

Kedves Utasaink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Paks két taxitársasága, a **Fix Taxi** és **Trend Taxi** egyesült. Az új nevünk **AtomTaxi**. Bár a név módosult, a minőség változatlan maradt. Városon belül továbbra is **690 Ft**-os áron szállítjuk kedves utasainkat, rendezett, dohányfüstmentes autókban, kulturált megjelenéssel. Vállaljuk szerződéses fuvarok, Tolna megyén túlműtató személyszállítási feladatok, reptéri transzferek lebonyolítását, illetve társaságunk lehetőséget nyújt reklámfelület bérlésére is.

Trendi külső, fix ár!

Keressenek bennünket bizalommal!
Kellemes utazást kívánunk!

f AtomTaxiPaks

Reklámfelület bérlésével kapcsolatban:
+36-70/413-7054

TEIT

kalocsai látogatóközpont
(Kossuth Lajos utca 50.)

nyitvatartása:

H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,

Ebédzünet: 12-13 óráig

Konténerrendelés:
0630/683-9787

2021.02.23-tól 2021.03.31-ig

20% kedvezmény
minden megrendelt
konténer árából

TANULJ INGYEN A NYITOK-NÁL
ONLINE képzések PAKS és KÖRNYÉKÉN élőknek
40 féle e-learning tanfolyamunkból
válogathatsz korlátlanul

Legnépszerűbb képzéseink:

- Orosz, angol, német nyelv kezdőknek
- Excel táblázatkezelés kezdőknek és haladóknak
- Prezentációs technikák
- Tűz és balesetvédelem

További részletek: www.nyitok.hu

Bővebb információ, jelentkezés:

30/799-3393

palfi.katalin@nyitok.hu

koloh.eva@nyitok.hu

Nyitvatartás:

H-V: 05-20-ig

Tel: 75/315-983

20/945-0992

Temetésfelvétel
bemutató terem
7030 Paks
Dózsa Gy.u. 2/A

PANTEON TEMETKEZÉS

Pirgi Csilla
képviselő

telefon: 75/675-732

mobil: 20/410-7512

Készenlét 0-24-ig: 20/941-3376
www.panteon-temetkezes.hu